

Prvi deo

Od ovog broja započinjemo novi feljton o najvećem srpskom Centralnom zatvoru u Beogradu

Piše: Marko Lopušina

Kada su nedavno srpski i japanski policajci uhapsili Đordžija Rašovića, člana međunarodne bande "Pink Panther", specijalizovane za krađu dijamanta, smestili su ga u Okružni zatvor Beograd. Rašović je tog dana bio 901 pritvorenik u popularnom CZ-u, kako ga zovu Beograđani. CZ je skraćena od imena Centralni zatvor, kako se ova pritvorska jedinica zvala u Titovo vreme.

CZ je građen pre 50 godina. Ima 4

Legija sa stražom

Markoviću da jede ženine palačinke, pa se Rade više ne žali.

viču:

- Rambo, zakoči malo, gde žuriš, nećeš zakasniti na slobodu! - kaže stražar Dragan Petrović.

Zvezdan Jovanović je, osumnjičeni atentator na Zorana Đinđića, takođe, ćutljiv čovek. Retko govori, samo se smeška ili koluta očima. Deluje kao zabrinut čovek. Kako sam čuo od njega se očekuje da sva dela preuzme na sebe i tako oslobodi ostale optuženike odgovornosti za zaveru i atentat na premijera. Međutim, Zveki ne želi da prihvati takvu ulogu. Nепrestalno puši. I on ima para da kupi "Davidov".

Upravnik Miroslav Micić kaže da je Zveki imao problema sa zdravljem, posebno sa plućima. Zabrinut je i za zdravlje Željka Tojage, jer štrajkuje glađu:

- Tojaga je čovek koga niko od nas ne

što upravnik Miroslav Micić demantuje. Legija je kako kaže stražar Dragan Petrović posebno čuvan:

- Legiju u ćeliji CZ-a čuvaju najčešće dvojica stražara. Kada Legija otvori vrata jedan stražar uđe i sedi pored njega u samici, a drugi ostane ispred vrata. Milorad Ulemek čita knjige i piše nastavak svog romana. Rukopis iz zatvora iznosi njegov advokat Slobodan Milivojević i predaje Legijinog ženi Aleksandri - ovako govori jedna od optuženika za atentat na srpskog premijera, koji se sa nalazi u Okružnom zatvoru u Beogradu i koji redovno odlazi na suđenje u Specijalni sud u Ustaničkoj ulici.

- Ulemek je danas smiren čovek - nastavlja svoju priču Dragan Petrović - Sećam se kada je doveden pre godinu dana da mu

MEĐU ZIDINAMA CZ-a

Najveći srpski zatvor

Okružni zatvor u Beogradu je najveća pritvorenica u Evropi. U njemu danas ima oko 900 zatvorenika, među kojima su optuženi za ratne zločine, mafijaši, ubice, kriminalci visokog ranga. U popularnom CZ-u su ležali Ljuba Zemunac, Arkan, Skole, Voja Amerikanac, Dafina, Ceca, a danas su tu Cvjetin, Legija, Zvezdan, Nenad Opačić i mnogi drugi članovi zemunskog klana

bloka, u kome, onaj koji ima toplu vodu u kupatilima zatvorenici zovu "Hajat". Okružni zatvor u Beogradu je grad u gradu, jer pored toga što u njemu boravi 900 zatvorenika, tu je i 300 radnika zatvora, od kojih je najviše stražara i čuvara. CZ godišnje poseti oko 25.000 lica. Prošle godine, na primer, bilo je 11.000 rodbinskih poseta zatvorenima, 13.000 poseta advokata i 800 ostalih službenih poseta. Interesantno je, da oko 60 porodica penzionisanih zatvorskih čuvara živi u jednom posebnom krilu CZ-a, koje je adaptirano, pa se za sve njih može reći da su u neku ruku zatočenici Okružnog zatvora u Beogradu.

Upravnik najpopularnijeg srpskog zatvora je major Miroslav Micić, koji je pored glavne zgrade u Bačvanskoj ulici broj 14, šef i pritvora u Specijalnom sudu, sa preko 100 zatvorenika, Vojnog pritvora sa par desetina ljudi i pritvora u Sudu za ratne zločine, koji ima 35 optuženika.

CZ je siva kuća, oronulih zidova, lošeg grejanja, bez direktnog svetla i vazduha, na šta se nedavno žalila Ivančica Marković, supruga Radeta Markovića, bivšeg šefa srpske tajne policije, koji je posle 4,5 godine najstariji pritvorenik u ovom zatvoru.

Ćutljivi Rade Marković

- Najtajanstveniji čovek u zatvoru CZ-a i zatvoru specijalnog suda je bivši načelnik tajne policije Radomir Marković. On je leden kao stena, barem se meni tako čini, i stalno ćuti. Ni sa kim ništa ne priča. Samo kaže "dobar dan" - priča zatvorski čuvar Dragan Petrović.

Marković se ne žali na zatvor, ni na upravu. Jedno vreme je kukao što mu tadašnji upravnik Aca Jovanović nije dozvoljavao da mu žena donosi palačinke u zatvor. Novi upravnik je dozvolio

Zatvorski cimer Radetu Markoviću u Hajatu, delu CZ-a u kome je smešten, jeste Milan Zarubica, optuženi za proizvodnju sintetičkih droga. Za razliku od Markovića Zarubica neprestano priča. Pati za svojim detetom, koje ne viđa i zbog bolesne majke, koja ga svaki dan obilazi i donosi mu ručak u CZ.

- Najneobičniji zatvorenik je Nenad Bujošević, zvani Rambo. Taj čovek je neverovatan. Pričao nam je kako je, dok je bio na slobodi, odlazio u kupovinu niz konopac. Naime, Bujošević stanuje na drugom spratu, i napolje je izlazio preko terase. Spuštao se na trotoar niz konopac, sa glavom na dole. A kada bi kupio hleb, jogurt, cigare, voće peo se natrag konopcem, ali sa glavom gore. Taj čovek tako brzo hoda, da kad izađe u šetnju niko od čuvara ne može da ga prati. Stalno mu

primećuje. Željko već godinu i po dana gladije. Ovaj čovek jede samo hleb i pije čaj. Izgleda kao živi kostur. Za razliku od njega Dušan Krsmanović je veseo, živahan, pravi zezator. Niko ne bi rekao da je bio ozbiljno psihički bolestan. Krsmanović je i najrevnosniji u održavanju pravoslavnih običaja i u ispovedanju. Kapela SPC koja je izgrađena u Okružnom zatvoru je jedna od retkih soba na čijem prozoru nema rešetki. Podignuta je uz blagoslov patrijarha Pavle pre 7 meseci. Opslužuje je otac Miladinović iz parohije Svete Trojice, kome se zatvorenici ispovedaju.

Legija smišlja bekstvo

Najviše pažnje stražari CZ, a i javnost posvećuje pritvoreniku Miloradu Ulemeku, za kog se priča da je komandant zatvora,

je stražar na prijemu rekao: "Crni Milorade, ne piše ti se ovde dobro!" A Legija mu je besan odgovorio: "Daj bre jednu cigaru i ne trtljaj!"

Legija ne jede mnogo, ali mnogo puši. I to beli "Davidov", najskuplje cigarete koje postoje u zatvorskoj kantini. Pre njih je pušio crni "Davidov". Kada ga čuvari izvode u šetnju, Legija svakog dana trči 4 kruga, po 600 metara. Između krugova pravi pauze i tada radi sklekove.

A kada padne noć Legija se mobilnim telefonom javlja prijateljima. Iako to nije dozvoljeno po pravilima zatvora, ipak, mlađi čuvari, švercuju mobilne telefone i za dobar honorar snabdeavaju sve zatvorenike. Pored mobilnih telefona na ceni su bili i tranzistori, jer je i njihovo korišćenje bilo strogo zabranjeno. Novi upravnik je dozvolio unošenje tranzistora, pa zad CZ zveći kao džuboks.

Kada Legija iz CZ-a ide u zgradu Specijalnog suda, ujutro oko devet sati, njegovo obezbeđenje se pojačava. Ulemek se prevozi u automobilu "BMW" ili u džipu "land rover". Oba vozila su blindirana. U pratnji se nalazi još grupa žandara, smeštena u tri džipa i zatvorski čuvari sa puškama "pumparicama".

- Koliko ja znam Legija ne razmišlja o bekstvu iz CZ-a ili iz pritvora u Specijalnom sudu, jer se nada da će dočekati slobodu - tvrdi stražar Dragan Petrović. Jedan čuvar mu tepa i jednom se usudio da mu kaže:

- Mićo, mnogo si ih pobio. Ne gine ti 100 godina robije!

- Ne brini se. Sedeću ja ovde još dve-tri godine, pa posle idem na slobodu. A što se pokojnika tiče, ko im je kriv što nisu bili pekari, mesari, biznismeni...

(nastavlja u sledećem broju)

